

c/o Pekka Nyman

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Pohjois-Suomen Hallinto-oikeus

sähköisen palvelun kautta 24.7.2023

Päätös: Kunnanhallitus §255, 29.6.2023

Maanvuokrasopimus kiinteistöllä Pyhän Jätevesipuhdistamo
320-412-4-4 / Päätös oikaisuvaatimuksesta Pelkosenniemen LSY ry

Selvitys muutoksenhakuajasta

Kokous on pidetty 29.6.2023 ja pöytäkirja julkaistu 3.7.2023 ja sen katostaan tulleen tietoomme seitsemäntenä päivänä eli 11.7.. Muutoksenhaku aika päättyy 30 vrk kuluessa eli 10.8.2023. Valituksen on katsottava saapuneen määräajassa ja otettava käsittelyyn.

Selvitys valitusoikeudesta

Pelkosenniemen luonnonsuojeluyhdistys ry on paikallinen luonnonsuojelua pääasiallisena harjoittajana toimintanaan tekevä aatteellinen yhdistys. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on oikeus hakea muutosta asiassa. Näin ollen luonnonsuojeluyhdistys on oikeutettu hakemaan muutosta asiassa.

Vaatus

Kunnanhallitus on päätöstä tehdessään tiennyt että alueen hallinta on siirretty Pyhä-Luosto Vesi Oy:lle ja hallitus on vuokrannut alueen edelleen hallinnoimatta aluetta. Päätöksessä ei ole käsitelty ympäristö- ja vesitalousluvan siirroista kunnalle tulevia vastuita ja velvoitteita. Päätöksen vaikutuksia ei ole arvioitu.

Virheellisen oikaisuvaatimusohjeen korjaaminen jälkikäteen tarkistetusta pöytäkirjasta ei ole lain mukaista toimintaa. Asia olisi tullut käsitellä uudelleen ja antaa siihen lain mukainen oikaisuvaatimusohje.

Päätös on hallintolain ja maanvuokralain vastainen. Päätös rikkoo myös ympäristönsuojelu- ja vesilakia koskien niiden alaista luvallista toimintaa.

Perustelut:

Kunnanhallitus ei ole käsitellyt asiaa uudelleen ja korjannut oikaisuvaatimusohjetta. Pöytäkirjaotteessa on edelleen virheelliset tekstit. Päätöksestä on mahdollisuus hakea oikaisua, kuten pöytäkirjassa todetaan.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä paljastui, että kunnanhallitus on jo aiemmin siirtänyt alueen ympäristö- ja vesitalousluvan Pyhä-Luosto Vesi Oy:lle. Kunta perusti samaan aikaan Sodankylän kunnan ja Kemijärven kaupungin kanssa Pyhä-Luosto Vesi Oy:n hallinnoimaan Pyhä-Luoston alueen ja Pelkosenniemen kirkonkylän vesihuoltoa. Pelkosenniemen kirkonkylän osalta toimintaan kuuluvat pelkät viemärit, vesijohdoista vastaa Pelkosenniemen vesihuolto-osuuskunta.

Kunta sijoitti vesihuollon omaisuutensa apporttina yhtiöön. Kunnan omaisuus yhtiöstä on nykyisin 35% eli kyseessä ei ole kunnan tytäryhtiö. Hallinto-oikeuden on selvitettävä koskiko sijoitettu omaisuus myös nyt kyseessä olevaa aluetta.

Kunta rakennutti Pyhätunturin II jätevedenpuhdistamon ja haki sille tarvittavat luvat. Kunnalta saadun tiedon mukaan (Sari Niemi säpo) kunta siirsi alueen hallinnan suullisella sopimuksella Pyhä-Luosto Vesi Oy:lle. Asiasta ei löydy sopimusta. Esittelytekstissä on kerrottu että pääosin aluetta hallinnoi Pyhä-Luosto vesi Oy. Tätä ei ole avattu ja oikeusturvan toteutumisen kannalta on välttämätöntä tietää mitä aluetta Pyhä-Luosto Vesi Oy hallinnoi ja mitä aluetta joku muu ja kuka? Onko kyse vain moottorikelkkareitin hallinnoinnista jota hallinnoi Kemijärven kaupunki vai vielä jostakin muusta? Hallinto-oikeuden on syytä selvittää asiaa.

Arkistolain mukaan vuokrasopimuksen kyseessä ollessa se on pysyvästi säilytettävä asiakirja ja on kummallista ettei kunnasta löydy asiakirjoja.

Jos kunnanhallitus ottaa maan hallinnan itselleen, olisi siitä tullut olla sopimus ja samalla kunnanhallituksen olisi tullut sopia ympäristö ja vesitalousluvan velvoitteista ja vastuista. Muistiota tai pöytäkirjaa katselmuksesta ei ole ollut saatavilla.

Ilman maan hallinnan haltuunottoa kunta ei voi edelleen vuokrata alueita Pyhätunturin jätevesipuhdistamon alueelta. Huomattavaa on, että alue on aidalla ympäröity ja aidan kunnossapito kuuluu puhdistamon lupaan. Nyt päätöksen liitekartassa vuokra-alue on piirretty sekä aidan että kelkkareitin päälle. Aidan kunnossapidosta huolehtimisesta ei ole sovittu, eikä kelkkareitin ylläpitäjän kanssa asiasta sovittu.

Hallinto-oikeuden tulee ratkaista onko kunnalla ollut oikeus vuokrata aluetta ja olisiko vesitalous- ja ympäristöluvan siirrosta takaisin kunnalle tullut sopia samalla?

Hallintoviranomaisen eli tässä kunnanhallituksen tulee toiminnassaan noudattaa varovaisuusperiaatetta. Jos asia ei ole selvä ja vaikutukset ennalta tiedossa ei ole syytä tehdä kunnalla haitallista päätöstä vaan palauttaa asia valmisteluun.

Huomattavaa on, että Euroopan parlamentti hyväksyi ennallistamisasetuksen joka vaikuttanee vanhoihin ympäristölupiin ja ennallistamisvelvoitteet laajennevat ja kustannukset lupien hallinnoijille noussevat. Pyhän jäteveden puhdistamolla on laaja imeytysojasto jonka ojien tukkiminen tulee lähivuosina ajankohtaiseksi. Ymmärrettävää on että Pyhä-Luosto vesi Oy haluaisi päästä velvoitteestaan eroon ja palauttaa alueen hallinnan kunnalle. Onko kunnanhallitus tietoisesti ottanut vastuun kokonaisuudessaan itselleen vai onko päätös tehty sattuman varaisesti epämääräisiin tietoihin perustuen?

Asiassa on myös selvitettävä onko kunta noudattanut maanvuokralakia joka määrää että vuokrasopimus on tehtävä kirjallisesti ja muista ehdoista. Olisiko tosiasiallisesti pitänyt tehdä päätös maan vuokrauksen sijaan vuokraoikeuden siirrosta?

Kun vuokran suuruudesta on päätetty onko kunnanhallitus selvittänyt mikä on Pyhä-Luosto Vesi Oy:n vuokraaman alueen vuosivuokra? Onko kunta alentanut Pyhä-Luosto Vesi Oy:lle määrättyä vuosivuokraa nyt määrätyllä vuokralla vai minkä verran?

Jos sopimusta ei ole tehty kirjallisesti on syytä olettaa että kunta on vuokrannut alueen vesiyhtiölle vastikkeetta ja vuokra koskee koko tilan aluetta.

Alueen edelleen vuokraaminen on siis paitsi hallintolain vastaista niin myös maanvuokralain vastaista ja siksi päätös tulee hylätä.

Lopuksi

Kunnanhallitus sokeasti ajaa yritysten asiaa selvittämättä ympäristö- tai muita vaikutuksia päätöksissään. Kunnalla on vastuita ja velvollisuuksia eikä niitä oteta huomioon päätöksenteossa. Haemme päätöksen hylkäämistä ja purkua ja muistutamme että kun ympäristöluvallista toimintoa aletaan sulkemaan se voi tarvita myös suojametsävyöhykettä ympäröivään luontoon. Nyt suojametsävyöhykkeelle sijoitettavaa teollista toimintaa tulee katsella kriittisesti.

Miksi kunnan maalle otetaan yksityisiä yrityksiä toimimaan? Yritysten tulee itse hoitaa yritysten toimintaedellytykset eikä ympäristöviranomaisen luvittaman aidan sisälle voi ottaa muita toimintoja kuin jo luvitettuja toimintoja. Päätös rikkoo myös YSL ja VL määräyksiä luvanvaraisesta toiminnasta ja sen muuttamisesta, kun mennään muuttamaan luvan mukaisen aidan sijaintia puututaan myös itse lupaan.

Varaamme itsellemme oikeuden täydentää valitustamme myös jatkossa.

Pelkosenniellä 24.7.2023

Pelkosenniemen Luonnonsuojeluyhdistys ry

Pj Pekka Nyman

Liitteet:

Päätös vastaus valitusosoitukseen KHall § 255, 29.6.2023

Sähköposti Sari Niemi

PRH ote Pelkosenniemen LSY